

Universitatea Maritimă din Constanța

Compartimentul Audit Public Intern

Nr. 288/17.01.2018

Aprobat,

Prof. univ. dr. ing. Cornel Panait
Rector

Raport
privind activitatea de audit public intern aferentă anului 2017
desfășurată la nivelul Universității Maritime din Constanța

CUPRINS

Partea I – Informații generale	4
I.1. Identificarea instituției publice	4
I.2. Scopul raportului.....	4
I.3. Perioada de raportare.....	4
I.4. Persoanele care au întocmit raportul și calitatea acestora	4
I.5. Documentele analizate	4
Partea a II-a – Situația actuală a auditului public intern	5
II.1. Înființarea și funcționarea auditului intern.....	5
II.1.1. Înființarea auditului intern	5
II.1.2. Funcționarea auditului intern.....	5
II.2. Raportarea activității de audit public intern	6
II.3. Independența structurii de audit public intern și obiectivitatea auditorilor	6
II.3.1. Independența structurii de audit public intern	6
II.3.2. Obiectivitatea auditorilor interni.....	7
II.4. Asigurarea cadrului metodologic și procedural.....	7
II.4.1. Emiterea normelor proprii.....	7
II.4.2. Emiterea procedurilor scrise specifice activității de audit public intern.....	8
II.5. Asigurarea și îmbunătățirea calității activității de audit intern	8
II.5.1. Elaborarea și actualizarea Programului de Asigurare și Îmbunătățire a Calității (PAIC) ..	8
II.5.2. Realizarea evaluării externe.....	9
II.6. Resursele umane alocate structurii de audit intern	9
II.6.1. Ocuparea posturilor la data de 31 decembrie a anului de raportare	10
II.6.2. Fluctuația personalului în cursul anului de raportare	10
II.6.3. Structura personalului și pregătirea profesională la data de 31 decembrie.....	11
II.6.4. Asigurarea perfecționării profesionale continue.....	11
II.6.5. Analiza caracterului adecvat al dimensiunii compartimentului de audit intern.....	11
Partea a III-a. Activitatea de audit public intern derulată în anul de raportare	13
III.1. Planificarea activității de audit intern.....	13
III.2. Realizarea misiunilor de audit intern	13
III.2.1. Realizarea misiunilor de asigurare	13
III.2.1.1. La nivelul ordonatorului principal de credite.....	13
III.2.1.2. La nivelul entităților subordonate.....	14
III.2.2. Realizarea misiunilor de consiliere.....	15
III.2.2.1. La nivelul ordonatorului principal de credite.....	15

III.2.2.2. La nivelul entităților subordonate	15
III.2.3. Realizarea misiunilor de evaluare a activității de audit intern	16
III.2.3.1. La nivelul ordonatorului principal de credite.....	16
III.2.3.2. La nivelul entităților subordonate.....	16
Partea a IV-a – Comitetul de Audit Public Intern.....	16
Partea a V-a – Concluzii.....	16
V.1. Concluzii privind activitatea de audit intern desfășurată la nivelul instituției publice	16
V.2. Concluzii privind activitatea de audit intern desfășurată la nivelul entităților subordonate ...	17
Partea a VI-a – Propuneri pentru îmbunătățirea activității de audit intern	17
VI.1. Propuneri privind îmbunătățirea activității de audit intern desfășurată la nivelul instituției publice.....	17
VI.2. Propuneri privind îmbunătățirea activității de audit intern desfășurată la nivelul entităților subordonate, aflate în coordonare sau sub autoritate	17

Partea I – Informații generale

I.1. Identificarea instituției publice

Raportul de activitate prezintă modul de organizare și desfășurare a activității de audit public intern la nivelul Universității Maritime din Constanța, cu sediul în Constanța, str. Mircea cel Bătrân, nr. 104, cod poștal 900663.

Activitatea în cadrul structurii de audit public intern este asigurată de către Pop Elena cu următoarele date de contact:

- telefon: 0241-664740, interior 130; 0753090441; 0726269048;
- email: elena.pop@cmu-edu.eu; popelena1164@yahoo.com.

Universitatea Maritimă din Constanța nu are entități publice în subordine, sub autoritate sau în coordonare.

I.2. Scopul raportului

Scopul raportului este de a prezenta activitatea desfășurată la nivelul structurii de audit public intern din cadrul Universității Maritime din Constanța.

Raportul este destinat atât conducerii Universității Maritime din Constanța, care poate aprecia rezultatul muncii auditorului public intern, cât și M.E.N., U.C.A.A.P.I. și Curții de Conturi a României, fiind unul dintre principalele instrumente de monitorizare a activității de audit public intern.

I.3. Perioada de raportare

Prezentul raport anual de activitate prezintă stadiul organizării și funcționării structurii de audit intern din cadrul Universității Maritime din Constanța la data de 31 decembrie 2017.

De asemenea este prezentată activitatea de audit intern desfășurată de structura de audit din cadrul Universității Maritime din Constanța în cursul anului 2017, cu respectarea cerințelor minime de raportare solicitate de U.C.A.A.P.I. în cadrul formatului standard de raport aferent anului 2017.

I.4. Persoanele care au întocmit raportul și calitatea acestora

Prezentul raport anual de activitate a fost elaborat în cadrul structurii de audit intern din cadrul Universității Maritime din Constanța. Persoana implicată în acest proces, precum și datele de contact aferente acesteia sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Nr. crt.	Nume Prenume	Funcția	Telefon	E-mail
1	Pop Elena	auditor intern	0241-664740 interior 130 0753090441 0726269048	elena.pop@cmu-edu.eu popelena1164@yahoo.com

I.5. Documentele analizate

Documentele care au stat la baza elaborării raportului de activitate:

- numărul rapoartelor anuale de activitate primite de la entitățile aflate în subordine, în coordonare sau sub autoritate – nu este cazul;

- documente referitoare la organizarea funcției de audit intern: Organigrama Universității Maritime din Constanța, Statul de funcții, Decizia Rectorului de constituire a Compartimentului Audit Public Intern, Regulamentul de organizare și funcționare a Universității Maritime din Constanța, Fișa de post a auditorului intern, Carta auditului intern, Codul privind conduita etică a auditorului intern, proceduri operaționale proprii Compartimentului Audit Public Intern;
- documente referitoare la planificarea activității de audit intern: Anexa 1 - Situația încadrării cu personal a Compartimentului Audit Public Intern și a fondului de timp disponibil pentru realizarea Planului de audit public intern pe anul 2017, Anexa 2 - Fișa de analiză a riscurilor asociate fiecărei acțiuni, Anexa 3 - Clasarea misiunilor în funcție de analiza riscului, recomandările formulate de Serviciului Audit Intern din cadrul M.E.N.C.S. prin adresa nr. 47122/28.11.2016, Referat de justificare a modului de întocmire și selectare a misiunilor cuprinse în planul de audit public intern pe anul 2017, Planul multianual de audit public intern pentru perioada 2016-2018 (revizuit), Planul de audit public intern pentru anul 2017 nr. 6748/29.11/2016;
- documente referitoare la evaluarea activității de audit intern: Fișa de evaluare a performanțelor profesionale individuale, Fișa de evaluare a misiunii de audit public intern, Chestionarul de apreciere a opiniei structurilor auditate privind desfășurarea misiunii de audit public intern, Programul de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit public intern, Programul de perfecționare a cunoștințelor profesionale, Chestionarul de autoevaluare a stadiului de implementare a standardelor de control intern/managerial;
- documente referitoare la realizarea misiunilor de asigurare: Raportul de audit intern nr. 1465/17.03.2017 elaborat cu ocazia derulării misiunii de audit privind "*Constituirea veniturilor publice, respectiv modul de autorizare și stabilire a titlurilor de creanță, precum și a facilităților acordate la încasarea acestora*", Raportul de audit intern nr. 2688/19.05.2017 elaborat cu ocazia derulării misiunii de audit privind "*Evaluarea sistemului de achiziții publice*", Raportul de audit intern nr. 3844/14.07.2017 elaborat cu ocazia derulării misiunii de audit privind "*Sistemele de conducere și control, precum și riscurile asociate unor astfel de sisteme*" și Raportul de audit intern nr. 7259/17.11.2017 elaborat cu ocazia derulării misiunii de audit privind "*Sistemul contabil și fiabilitatea acestuia*";
- documente referitoare la realizarea misiunilor de consiliere: Procese-verbale ale Comisiei de monitorizare din universitate;
- documente referitoare la realizarea altor acțiuni: Procese-verbale ale Comisiei de monitorizare din universitate.

Partea a II-a – Situația actuală a auditului public intern

II.1. Înființarea și funcționarea auditului intern

II.1.1. Înființarea auditului intern

La nivelul Universității Maritime din Constanța funcția de audit intern este înființată prin structură proprie de audit public intern, respectiv compartiment.

II.1.2. Funcționarea auditului intern

Structura de audit intern înființată la nivelul Universității Maritime din Constanța, respectiv Compartimentul Audit Public Intern, este funcțională.

II.2. Raportarea activității de audit public intern

Auditul public intern funcționează prin structură proprie la nivelul Universității Maritime din Constanța, respectiv compartiment și are obligația de a emite și comunica către Ministerul Educației Naționale raportul anual de activitate privind funcția de audit public intern, fapt pentru care a elaborat prezentul raport.

II.3. Independența structurii de audit public intern și obiectivitatea auditorilor

Independența este atributul funcției de audit intern în timp ce obiectivitatea este apanajul auditorilor interni. Pentru păstrarea acestor atribute, trebuie respectate anumite criterii, cum ar fi:

Pentru păstrarea independenței structurii de audit public intern:

- ♦ funcția de audit intern trebuie să raporteze direct managementului superior al organizației;
- ♦ numirea și destituirea managementului funcției de audit intern respectiv a auditorilor interni trebuie să fie supuse procesului de avizare, conform legii.

Pentru păstrarea obiectivității auditorilor interni:

- ♦ Auditorii interni nu trebuie implicați în activitățile pe care le pot audita;
- ♦ Auditorii interni trebuie să-și declare independența în cadrul misiunilor de audit intern și evaluare efectuate.

Aceste aspecte se regăsesc în baza legală actuală, respectiv Legea nr. 672/2002, republicată și HG nr. 1086/2013. De asemenea, aspecte similare se regăsesc în practica internațională de audit intern stipulată în Standardele Internaționale de Practică Profesională în Auditul intern (IPPF) emise de către Institutul Auditorilor Interni (vezi Standardele de la 1100 la 1130).

II.3.1. Independența structurii de audit public intern

La nivelul entităților subordonate, aflate în coordonare sau sub autoritate

Referitor la poziția structurii de audit intern:

Compartimentul Audit Public Intern este poziționat în subordinea directă a Rectorului în Organigrama Universității Maritime din Constanța, fapt pentru care auditul intern raportează direct conducătorului instituției, respectiv Rectorului.

Nu suntem în situația în care auditul intern raportează unui alt nivel, pe bază de delegare de atribuții.

Referitor la aplicarea și respectarea procedurii de numire/destituire a conducătorului structurii de audit intern în cursul anului 2017 :

La nivelul Universității Maritime din Constanța nu au fost situații de numire sau de destituire a conducerii structurii de audit intern în anul 2017. În cadrul compartimentului se află un singur auditor, structura nefiind prevăzută cu funcție de conducere.

Referitor la aplicarea și respectarea procedurii de numire/revocare a auditorilor interni în cursul anului 2017:

La nivelul Compartimentului Audit Public Intern din cadrul Universității Maritime din Constanța în anul 2017 numirea unui auditor intern s-a realizat cu respectarea prevederilor legale referitoare la emiterea avizului de către șeful structurii de audit intern, respectiv avizul emis de șeful Serviciului Audit Intern din cadrul Ministerului Educației Naționale.

Nu au fost situații de revocare a auditorilor interni în anul 2017 în Compartimentul Audit Public Intern din cadrul Universității Maritime din Constanța.

II.3.2. Obiectivitatea auditorilor interni

La nivelul entităților subordonate, aflate în coordonare sau sub autoritate

Referitor la implicarea auditorilor interni în exercitarea activităților auditabile

La nivelul Universității Maritime din Constanța în anul 2017, auditorul intern nu a fost implicat în exercitarea activităților auditabile.

Referitor la completarea declarației de independență

Cu ocazia derulării fiecărei misiuni de audit public intern de către auditorul intern din cadrul Universității Maritime din Constanța, independența auditorului intern în realizarea acestora a fost declarată prin completarea declarației de independență.

II.4. Asigurarea cadrului metodologic și procedural

Cadrul metodologic și procedural aferent activității de audit public intern se referă la aspecte care sunt de natură a asigura buna desfășurare a acestei activități, prin prisma metodologiilor și a procedurilor aplicabile, luând în calcul aplicarea și respectarea codului de conduită etică al auditorului public intern.

Referitor la aceste aspecte, activitatea de audit public intern a fost reglementată începând cu anul 2003, pe lângă legislația primară cunoscută, și de OMFP nr. 38/2003 pentru aprobarea Normelor generale privind exercitarea activității de audit public intern.

În anul 2013, ulterior modificării și republicării Legii auditului public intern, a fost emisă HG nr. 1.086/2013 pentru aprobarea Normelor generale privind exercitarea activității de audit public intern. Aceasta aduce o serie de modificări și îmbunătățiri pentru vechea versiune a normelor generale. Ambele versiuni ale normelor generale prevedeau emiterea de norme proprii de audit public intern.

Referitor la procedurarea activităților din cadrul structurii de audit public intern, acestea sunt supuse și ele emiterii de proceduri de sistem sau operaționale, după caz. Noțiunea de procedură este utilizată în cadrul prezentului raport în sensul dat de OSGG nr. 400/2015, cu modificările și completările ulterioare.

Având în vedere acest lucru, este necesar ca structurile de audit public intern să analizeze și să decidă câte dintre activitățile derulate trebuie să fie procedurate (adică să se emită o procedură scrisă pentru acea activitate). În acest context gradul de procedurare poate varia de la o entitate la alta, în funcție de judecata profesională aplicată. De asemenea, pentru activitățile procedurabile, se va stabili care este gradul de emiterie a procedurilor. În mod firesc ținta este de 100%, urmărindu-se apropierea cât mai mult de acest scor.

II.4.1. Emiterea normelor proprii

La nivelul entităților subordonate, aflate în coordonare sau sub autoritate

Compartimentul Audit Public Intern din cadrul Universității Maritime din Constanța nu a solicitat și nu a primit acordul Ministerului Educației Naționale pentru emiterea de norme proprii. Compartimentul își desfășoară activitatea pe baza normelor metodologice privind exercitarea activității de audit intern elaborate de structura de audit public intern organizată la nivelul Ministerului Educației Naționale.

În conformitate cu prevederile de la punctul 1.5.1.2. din cadrul Ordinului nr. 5509/2017 privind aprobarea Normelor metodologice privind organizarea și exercitarea activității de audit public intern la nivelul Ministerului Educației Naționale și în entitățile publice aflate în subordinea, coordonarea sau sub autoritatea Ministerului Educației Naționale la nivelul cărora nu există norme specifice de audit public intern, întocmite conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 1.086/2013, și a Cartei Auditului Intern: *"Compartimentele de audit public intern care funcționează la nivelul entităților*

publice aflate în subordinea, coordonarea sau sub autoritatea M.E.N., își desfășoară activitatea de audit public intern pe baza normelor metodologice privind exercitarea activității de audit intern elaborate de Compartimentul Audit Intern organizat la nivelul M.E.N..”

II.4.2. Emiterea procedurilor scrise specifice activității de audit public intern

La nivelul entităților subordonate, aflate în coordonare sau sub autoritate

La nivelul Compartimentului Audit Public Intern din cadrul Universității Maritime din Constanța s-au identificat 7 activități. S-a stabilit că cele 7 activități sunt procedurabile, ceea ce reprezintă 100%. Activitățile stabilite ca fiind procedurabile sunt următoarele:

- Activitatea 1: Planificarea activității de audit public intern;
- Activitatea 2: Realizarea misiunilor de asigurare;
- Activitatea 3: Realizarea misiunilor ad-hoc;
- Activitatea 4: Realizarea misiunilor de consiliere;
- Activitatea 5: Urmărirea implementării recomandărilor formulate în rapoartele de audit public intern aprobate;
- Activitatea 6: Elaborarea Raportului anual privind activitatea de audit public intern;
- Activitatea 7: Implementarea Planului de pregătire profesională pentru auditorul intern.

Pentru cele 7 activități procedurabile s-a emis un număr de 7 proceduri scrise, ceea ce reprezintă un grad de emitere al procedurilor de 100%.

II.5. Asigurarea și îmbunătățirea calității activității de audit intern

II.5.1. Elaborarea și actualizarea Programului de Asigurare și Îmbunătățire a Calității (PAIC)

În conformitate cu prevederile punctului 2.3.7. din cadrul anexei nr. 1 la HG nr. 1086/2013, la nivelul structurii de audit public intern se elaborează un program de asigurare și îmbunătățire a calității (PAIC) sub toate aspectele auditului intern, care să permită un control continuu al eficacității acestuia.

Programul de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit intern trebuie să garanteze că activitatea de audit intern se desfășoară în conformitate cu normele, instrucțiunile și Codul privind conduita etică a auditorului intern și să contribuie la îmbunătățirea activității structurii de audit public intern.

Un PAIC ar trebui să ajute la exprimarea unor concluzii cu privire la calitatea activității de audit intern și să ducă la efectuarea unor recomandări pentru implementarea unor îmbunătățiri corespunzătoare a acestei activități. Acest program ar trebui să permită o evaluare a:

- Conformității cu baza legală în vigoare;
- Contribuției auditului intern la procesele de guvernanță, management al riscurilor și controlul organizației;
- Acoperirea integrală a sferei auditabile;
- Respectarea legilor, reglementărilor și procedurilor pe care activitatea de audit intern trebuie să le respecte;
- Riscurile care afectează funcționarea auditului intern.

PAIC ar trebui să impună o abordare sistematică și disciplinată a procesului de autoevaluare periodică, inclusiv modalitatea de realizare a autoevaluărilor periodice pentru fiecare an intermediar între evaluările externe.

Un PAIC pe deplin funcțional exercită o monitorizare permanentă a activității de audit intern și o autoevaluare periodică a acesteia pentru a asigura conformitatea cu cadrul legal și procedural aplicabil.

Cu ajutorul acestui proces, evaluarea externă ar trebui să devină efectiv o oportunitate de a obține noi idei de la evaluator sau de la echipa de evaluare, cu privire la modalitățile de îmbunătățire a calității generale a auditului intern, a eficienței și a eficacității.

La nivelul entităților subordonate, aflate în coordonare sau sub autoritate

La nivelul Compartimentului Audit Public Intern din cadrul Universității Maritime din Constanța s-a emis Programul de Asigurare și Îmbunătățire a Calității înregistrat cu nr. 219/13.01.2017. Programul de Asigurare și Îmbunătățire a Calității este actualizat periodic. Ultima actualizare a documentului a fost realizată în data de 12.09.2017.

II.5.2. Realizarea evaluării externe

Complementar Programului de Asigurare și Îmbunătățire a Calității, calitatea funcției de audit intern se poate îmbunătăți prin evaluările externe. Aceste evaluări trebuie efectuate la fiecare cinci ani, conform cerințelor legislației naționale, dar și standardelor internaționale de audit intern emise de către Institutul Auditorilor Interni (IIA). Obiectivul evaluării externe este de a evalua activitatea de audit intern din punctul de vedere al conformității cu definiția auditului intern, cu cerințele codului de etică și cu prevederile legislației naționale în domeniu.

Evaluările externe se pot concentra, de asemenea, pe identificarea oportunităților de îmbunătățire a funcției de audit intern, oferind sugestii pentru a îmbunătăți eficacitatea acestei activități și promovând idei pentru a spori imaginea și credibilitatea funcției de audit intern.

La nivelul entităților subordonate, aflate în coordonare sau sub autoritate

Curtea de Conturi a României, Camera de Conturi Constanța a derulat în anul de raportare 2017 o misiune privind *"Controlul încasării și utilizării veniturilor proprii ale instituțiilor de învățământ superior, altele decât cele provenite din contractele instituționale și complementare încheiate cu ministerul de profil"* la nivelul Universității Maritime din Constanța. Verificările efectuate au inclus și o evaluare a funcției de audit intern.

Nu au fost constatate aspecte negative privind activitatea de audit public intern în Raportul de control nr. 1063/24.02.2017.

Situația evaluărilor externe în ultimii 5 ani se prezintă astfel:

- Serviciul Audit Public Intern din cadrul M. E. N. C. Ș. a derulat în anul 2015 o misiune privind *"Evaluarea activității de audit public intern în cadrul Universității Maritime din Constanța"*;
- Curtea de Conturi a României, Camera de Conturi Constanța a derulat în anul 2013 în cadrul Universității Maritime din Constanța o misiune privind *"Controlul modului de constituire a resurselor publice acordate unităților de învățământ superior și a veniturilor proprii realizate de acestea"*, verificările efectuate incluzând și o evaluare a funcției de audit intern.

II.6. Resursele umane alocate structurii de audit intern

Într-un moment în care se pune accent sporit pe responsabilitatea organizațională, pe îmbunătățirea controlului intern, pe managementul riscurilor și pe guvernanta corporativă, ar trebui să se pună tot mai mult accent și pe structurile de audit intern.

Pentru a-și îndeplini obiectivele, este important ca structura de audit intern să aibă acces la resurse umane care să posede abilitățile necesare în acest scop.

II.6.1. Ocuparea posturilor la data de 31 decembrie a anului de raportare

La nivelul entităților subordonate, aflate în coordonare sau sub autoritate

În Statul de funcții, Compartimentul Audit Public Intern din cadrul Universității Maritime din Constanța, la data de 31 decembrie 2017 nu are alocat nici un post de conducere.

Din punctul de vedere al posturilor de execuție, la data de 31 decembrie 2017, Compartimentul Audit Public Intern avea alocate 2 posturi, din care: 1 post ocupat și 1 post vacant.

Existența unui număr minim de personal în cadrul structurii de audit public intern este un aspect foarte important, din următoarele considerente:

- art. 2(f) din cadrul Legii nr. 672/2002, republicată specifică faptul că o structură de audit public intern poate fi înființată cu minim 2 posturi cu normă întreagă; prin urmare orice structură de audit public intern ar trebui să respecte această prevedere legală, având **alocate** minim 2 posturi cu normă întreagă;
- întreaga metodologie de audit public intern specificată în cadrul HG nr. 1086/2013, face referire la existența unei echipe de audit public intern care trebuie să includă un supervisor al misiunilor; prin urmare orice structură de audit public intern ar trebui să respecte aceste cerințe, având nevoie de minim 2 posturi cu normă întreagă care să fie și **ocupate**.

La 31 decembrie 2017 Universitatea Maritimă din Constanța are ocupat un singur post de auditor intern în condițiile în care a alocat 2 posturi de auditor în cadrul compartimentului.

În anul 2017 s-a derulat procedura de concurs pentru ocuparea postului vacant de auditor intern. Candidatul a fost avizat favorabil de șeful Serviciului Audit Intern din cadrul Ministerului Educației Naționale. Concursul s-a finalizat prin angajarea celui de al doilea auditor intern începând cu 20.10.2017. Acesta a notificat universitatea cu privire la încetarea Contractului individual de muncă începând cu 01.11.2017, fapt pentru care la 31 decembrie 2017 în cadrul Compartimentului Audit Public Intern este ocupat 1 post din cele 2 alocate.

În vederea remedierii acestei situații se vor lua măsuri în vederea ocupării celui de al doilea post de auditor intern, în conformitate cu prevederile legale.

II.6.2. Fluctuația personalului în cursul anului de raportare

Fluctuația personalului se referă la plecarea unei persoane dintr-o entitate publică și poate fi destul de costisitoare. Fluctuația de personal are un impact negativ atunci când, prin plecarea angajaților se pierd atât competențe deosebite cât și experiență.

O instituție publică care are o rată mare a fluctuației pierde din cauza reducerii eficacității personalului, a măririi timpului de instruire a noilor angajați și a timpului acordat selecției acestora, precum și din cauza unor costuri indirecte (pierderea unor angajați care au acumulat o serie de cunoștințe în cadrul organizației).

La nivelul entităților subordonate, aflate în coordonare sau sub autoritate

Referitor la funcțiile de conducere

La nivelul Universității Maritime din Constanța la data de 01 ianuarie 2017 nici o persoană nu ocupa o funcție de conducere în cadrul Compartimentului Audit Public Intern.

Pe parcursul anului 2017 nu au fost cazuri de persoane cu funcție de conducere care să părăsescă compartimentul. Această situație generează o rată de fluctuație a personalului de conducere de 0%.

Totodată menționez faptul că pe parcursul anului 2017 nu a fost angajată nici o persoană cu funcție de conducere în cadrul Compartimentului Audit Public Intern.

Referitor la funcțiile de execuție

La nivelul Universității Maritime din Constanța la data de 01 ianuarie 2017 exista 1 persoană care ocupa o funcție de execuție în cadrul Compartimentului Audit Public Intern.

Pe parcursul anului 2017 a fost angajată 1 persoană cu funcție de execuție; aceasta a părăsit compartimentul, prin alte metode, respectiv pe durata perioadei de probă, printr-o notificare scrisă, fără preaviz, la inițiativa angajatului.

Astfel la finele anului de raportare în cadrul Compartimentului Audit Public Intern se află 1 persoană cu funcție de execuție.

Această situație a generat o rată de fluctuație a personalului de execuție de 100%, rată calculată conform anexei nr. 10 la prezentul raport, prin raportarea numărului de persoane cu funcție de execuție care au plecat în anul 2017 la numărul de persoane cu funcție de execuție angajate la data de 01.01.2017, cu consecințe legate de realizarea procedurii de „supervizare”, așa cum este prezentată în normele metodologice, procedură care are scopul de a da asigurări că obiectivele misiunii de audit public intern au fost atinse în condiții de calitate.

După cum am menționat, pe parcursul anului de raportare, 1 persoană cu funcție de execuție a fost angajată în cadrul compartimentului, însă nu a influențat numărul de posturi de execuție ocupate la finele anului de raportare datorită faptului că a părăsit compartimentul în cursul anului.

II.6.3. Structura personalului și pregătirea profesională la data de 31 decembrie

La analiza structurii personalului au fost luate în calcul următoarele criterii: experiența în auditul intern, domeniul studiilor de specialitate, limbi străine vorbite, certificări naționale și internaționale deținute precum și calitatea de membru în organizații profesionale naționale și internaționale.

Toate aceste elemente, alături de pregătirea profesională a personalului, contribuie la o analiză calitativă a resursei umane, factor extrem de important în derularea activității de audit public intern.

La nivelul entităților subordonate, aflate în coordonare sau sub autoritate

La nivelul Universității Maritime din Constanța nu sunt angajate persoane care să ocupe funcție de conducere în cadrul Compartimentului Audit Public Intern.

Personalul de execuție din cadrul Compartimentului Audit Public Intern are experiență în auditul intern de peste 5 ani, are studii de specialitate economice, limba străină vorbită este engleza, este expert contabil, membru CECAR.

II.6.4. Asigurarea perfecționării profesionale continue

La nivelul entităților subordonate, aflate în coordonare sau sub autoritate

La nivelul Compartimentului Audit Public Intern din cadrul Universității Maritime din Constanța, gradul de participare la pregătire profesională este de 100%.

În anul 2017 auditorul intern a realizat un număr mediu de 15 zile de pregătire profesională. Atingerea obiectivelor propuse prin *Programul de perfecționare a cunoștințelor profesionale* s-a realizat prin intermediul *studiului individual* al documentației aferente fiecărei teme din program; studiului individual i s-au alocat 15 zile.

II.6.5. Analiza caracterului adecvat al dimensiunii compartimentului de audit intern

Conform art. 3(2) din Legea nr. 672/2002, sfera auditului public intern cuprinde toate activitățile desfășurate în cadrul entităților publice pentru îndeplinirea obiectivelor acestora, inclusiv evaluarea sistemului de control managerial.

Conform prevederilor art. 15(1) din Legea nr. 672/2002, auditul public intern se exercită asupra tuturor activităților desfășurate într-o entitate publică, inclusiv asupra activităților entităților subordonate, aflate în coordonarea sau sub autoritatea altor entități publice.

Conform prevederilor art. 15(2) din Legea nr. 672/2002, structura de audit public intern auditează, cel puțin o dată la 3 ani, fără a se limita la acestea, următoarele:

- a) activitățile financiare sau cu implicații financiare desfășurate de entitatea publică din momentul constituirii angajamentelor până la utilizarea fondurilor de către beneficiarii finali, inclusiv a fondurilor provenite din finanțare externă;
- b) plățile asumate prin angajamente bugetare și legale, inclusiv din fondurile comunitare;
- c) administrarea patrimoniului, precum și vânzarea, gajarea, concesiunea sau închirierea de bunuri din domeniul privat al statului ori al unităților administrativ-teritoriale;
- d) concesiunea sau închirierea de bunuri din domeniul public al statului ori al unităților administrativ-teritoriale;
- e) constituirea veniturilor publice, respectiv modul de autorizare și stabilire a titlurilor de creanță, precum și a facilităților acordate la încasarea acestora;
- f) alocarea creditelor bugetare;
- g) sistemul contabil și fiabilitatea acestuia;
- h) sistemul de luare a deciziilor;
- i) sistemele de conducere și control, precum și riscurile asociate unor astfel de sisteme;
- j) sistemele informatice.

Din interpretarea cumulată a articolelor de lege menționate mai sus, rezultă faptul că sfera auditabilă trebuie acoperită integral într-un interval de trei ani, în funcție de riscurile asociate activităților. Astfel, structura de audit intern trebuie organizată încât să dispună de resursele necesare în vederea auditării, într-un interval de trei ani, pe bază de analiză de risc, a tuturor activităților derulate de entitatea publică.

Având în vedere prevederile legale din cadrul anexei 1 la HG nr. 1086/2013, respectiv:

- punctul 2.4.1.2. punctul b): *"planificarea anuală cuprinde misiunile ce se realizează pe parcursul unui an, ținând cont de rezultatul evaluării riscurilor și de **resursele** de audit disponibile";*
- punctul 2.4.1.3. punctul i): *"Selectarea misiunilor de audit public intern în vederea cuprinderii în planuri se face în funcție de (...) **resursele** de audit disponibile";*
- punctul 2.4.1.5.3.: *"Planul de audit intern cuprinde misiunile de audit public intern selectate în conformitate cu dispozițiile pct. 2.4.1.3 și cu **resursele** de audit disponibile - auditori interni, timp, resurse financiare.";*
- punctul 2.4.1.5.3.: *"Șeful compartimentului de audit public intern răspunde pentru organizarea și desfășurarea activităților de audit public intern și asigură **resursele** necesare îndeplinirii în mod eficient a planului anual de audit public intern."*

și ținând cont de prevederile art. 12(4) din cadrul Legii nr. 672/2002(R), respectiv: *"Compartimentul de audit public intern este dimensionat, ca număr de auditori, pe baza volumului de activitate și a mărimii riscurilor asociate, astfel încât să asigure auditarea activităților cuprinse în sfera auditului public intern"*, rezultă faptul că stabilirea resurselor necesare structurii de audit public intern (dimensionarea structurii) se poate realiza în cadrul procesului de planificare anuală și multianuală, acolo unde sunt analizate sfera auditabilă, riscurile asociate acesteia precum și resursele necesare.

La nivelul entităților subordonate, aflate în coordonare sau sub autoritate

La nivelul Universității Maritime din Constanța, având în vedere resursa de personal existentă menționată la punctul II.6.1. de mai sus, respectiv 1 post ocupat, gradul de acoperire al sferei auditabile în 3 ani este de 100%.

În vederea respectării prevederilor legale și acoperirea integrală (100%) a sferei auditabile într-o perioadă de trei ani, structura de audit intern ar avea nevoie de un număr total de 2 posturi de auditori interni ocupate.

Partea a III-a. Activitatea de audit public intern derulată în anul de raportare

III.1. Planificarea activității de audit intern

Planificarea reprezintă activitatea prin intermediul căreia se pun de acord sarcinile ce trebuie îndeplinite pe o anumită perioadă de timp cu resursele disponibile pentru îndeplinirea acestor sarcini.

În ceea ce privește funcția de audit public intern, activitatea de planificare se realizează multianual, pe o perioadă de 3 ani, dar și anual. Calculul și repartizarea resurselor se realizează doar pe orizontul de timp mai scurt (1 an).

III.1.1. Planificarea anuală și multianuală

Primul pas în realizarea planificării este identificarea sferei auditabile, care este compusă din totalitatea activităților sau structurilor care își desfășoară activitatea în cadrul entității publice.

Planificarea are la bază evaluarea riscurilor aferente activităților derulate în cadrul entității publice și prioritizarea acestor activități în funcție de scorul de risc. Acest scor de risc este cel ce va determina momentul în care respectiva activitate va fi auditată de către structura de audit public intern.

Având în vedere faptul că riscurile asociate activităților sunt generate de mediul economic și social în care activitatea este derulată, apare necesitatea ca riscurile să fie reevaluate periodic, pentru a fi urmărite în dinamica lor. În acest context, planul multianual de audit public intern trebuie actualizat anual, iar acest lucru trebuie să stea la baza elaborării planului anual de audit public intern.

De asemenea, pentru realizarea unei analize de risc fundamentate dar și pentru a reduce gradul de subiectivitate al analizei de risc, considerăm necesar utilizarea unor criterii de analiză a riscurilor bine definite, cu explicarea modalității efective de realizare a analizei de risc și de stabilire a punctajului scorului de risc.

La nivelul entităților subordonate, aflate în coordonare sau sub autoritate

La nivelul Compartimentului Audit Public Intern din cadrul Universității Maritime din Constanța, procesul de planificare anuală și multianuală prezintă următoarele particularități:

- referitor la elaborarea criteriilor de analiză de risc: nu s-au emis propriile criterii de analiză a riscului fiind utilizate criteriile definite în cadrul legal existent;
- referitor la elaborarea unei proceduri operaționale: s-a elaborat o procedură operațională pentru planificarea anuală și multianuală;
- referitor la elaborarea planului anual și multianual: acesta s-a realizat ținând cont de activități.

III.2. Realizarea misiunilor de audit intern

III.2.1. Realizarea misiunilor de asigurare

III.2.1.1. La nivelul ordonatorului principal de credite

Nu este cazul.

III.2.1.2. La nivelul entităților subordonate

La nivelul Compartimentului Audit Public Intern din cadrul Universității Maritime din Constanța în anul 2017 au fost realizate **4 misiuni de asigurare**. Având în vedere faptul că în cadrul unei misiuni de asigurare se pot aborda mai multe domenii, s-a constatat că în cadrul a:

- 1 misiune de asigurare s-a abordat domeniul bugetar;
- 1 misiune de asigurare s-a abordat domeniul financiar-contabil;
- 1 misiune de asigurare s-a abordat domeniul achizițiilor publice;
- 0 misiuni de asigurare s-a abordat domeniul resurselor umane;
- 0 misiuni de asigurare s-a abordat domeniul IT;
- 0 misiuni de asigurare s-a abordat domeniul juridic;
- 0 misiuni de asigurare s-a abordat domeniul fondurilor comunitare;
- 1 misiune de asigurare s-a abordat domeniul funcțiilor specifice entității.

Principalele constatări și recomandări rezultate în urma realizării acestor misiuni se regăsesc în anexa nr. 17 la prezentul raport.

În cadrul misiunilor de audit intern derulate în cursul anului 2017 la nivelul Universității Maritime din Constanța au fost constatate un număr total de **0 iregularități**, astfel:

Domeniul	Număr iregularități constatate
Bugetar	0
Financiar-contabil	0
Achizițiilor publice	0
Resurse umane	0
Tehnologia informației	0
Juridic	0
Fonduri comunitare	0
Funcțiile specifice entității	0
TOTAL	0

Deoarece nu s-au constatat iregularități nu s-a impus aplicarea și respectarea procedurii privind raportarea iregularităților constatate în cadrul misiunilor de audit intern.

Recomandările neînsușite reprezintă recomandările care au fost incluse în raportul final de audit intern, dar pentru care conducătorul entității publice subordonate nu și-a dat avizul în conformitate cu prevederile punctului 6.6.6. din cadrul HG nr. 1086/2013. În conformitate cu legislația aplicabilă în vigoare, aceste recomandări trebuie aduse la cunoștința ordonatorului principal de credite, împreună cu consecințele neimplementării lor.

La nivelul Universității Maritime din Constanța situația se prezintă astfel:

- recomandările formulate și neînsușite de conducătorul entității publice = 0;
- aplicarea și respectarea procedurii privind raportarea recomandărilor neînsușite - nu a fost cazul;
- consecințele neimplementării acestor recomandări - nu a fost cazul;
- deciziile auditorului luate în acest sens - nu a fost cazul.

Referitor la **urmărirea implementării recomandărilor**, această activitate se referă la recomandările realizate de către structura de audit intern în cadrul misiunilor de asigurare din anii anteriori, și pentru care structura de audit intern are obligația urmăririi modului de implementare.

În acest context, în cursul anului 2017 au fost urmărite un număr de 59 recomandări, cu următoarele rezultate:

- 50 recomandări implementate, din care:
  - 50 recomandări implementate în termenul stabilit;
  - 0 recomandări implementate după termenul stabilit;
- 4 recomandări parțial implementate (în curs de implementare), din care:

- 4 recomandări pentru care termenul de implementare stabilit nu a fost depășit;
- 0 recomandări cu termenul de implementare depășit;
- 5 recomandări neimplementate, din care:
  - 5 recomandări pentru care termenul de implementare stabilit nu a fost depășit;
  - 0 recomandări cu termenul de implementare depășit.

Urmărirea implementării recomandărilor formulate în cadrul misiunilor de audit public intern se realizează prin întocmirea *Fișei de urmărire a recomandărilor* la termenele stabilite prin *Planul de acțiune și calendarul implementării recomandărilor*.

Compartimentul Audit Public Intern transmite *notificări* către structurile auditate, prin intermediul cărora solicită informații legate de stadiul de implementare a recomandărilor formulate în rapoartele de audit public intern ca și respectarea termenelor stabilite prin Planul de acțiune și calendarul implementării recomandărilor.

Structurile auditate transmit *informări*, în scris, însoțite de documente care susțin implementarea recomandărilor.

În cazul neimplementării recomanadărilor formulate se acordă un alt termen.

Domeniul	Număr de recomandări implementate la nivelul tuturor entităților subordonate		Număr de recomandări parțial implementate la nivelul tuturor entităților subordonate		Număr de recomandări neimplementate la nivelul tuturor entităților subordonate	
	în termenul stabilit	după termenul stabilit	pentru care termenul de implementare stabilit nu a fost depășit	cu termenul de implementare depășit	pentru care termenul de implementare stabilit nu a fost depășit	cu termenul de implementare depășit
Bugetar	21	0	0	0	0	0
Financiar-contabil	12	0	0	0	1	0
Achizițiilor publice	10	0	0	0	0	0
Resurse umane	0	0	0	0	1	0
Tehnologia informației	4	0	0	0	0	0
Juridic	0	0	0	0	0	0
Fonduri comunitare	0	0	3	0	0	0
Funcțiile specifice entităților	3	0	1	0	3	0
TOTAL 1	50	0	4	0	5	0
TOTAL 2	50		4		5	

III.2.2. Realizarea misiunilor de consiliere

III.2.2.1. La nivelul ordonatorului principal de credite

Nu este cazul.

III.2.2.2. La nivelul entităților subordonate

Auditorul intern din cadrul Universității Maritime din Constanța a realizat *consiliere cu caracter informal* care a vizat *consultanță* pe linia implementării sistemului de control intern/managerial la nivelul structurilor organizatorice din universitate, în conformitate cu prevederile O.S.G.G. nr. 400/2015 pentru aprobarea Codului controlului intern/managerial al entităților publice, cu modificările și completările ulterioare.

III.2.3. Realizarea misiunilor de evaluare a activității de audit intern

III.2.3.1. La nivelul ordonatorului principal de credite

Nu este cazul.

III.2.3.2. La nivelul entităților subordonate

Nu este cazul.

Partea a IV-a – Comitetul de Audit Public Intern

Nu este cazul.

Partea a V-a – Concluzii

V.1. Concluzii privind activitatea de audit intern desfășurată la nivelul instituției publice

Punctele tari ale funcției de audit public intern de la nivelul Universității Maritime din Constanța:

- înființarea și funcționarea propriei structuri de audit intern;
- continuarea procesului de consolidare a funcției de audit ca urmare a independenței compartimentului și obiectivității auditorului intern în activitățile desfășurate;
- asigurarea cadrului procedural;
- asigurarea și îmbunătățirea calității activității de audit intern;
- asigurarea numărului minim de auditori interni în cadrul structurii de audit public intern, prin modificarea Statului de funcții și includerea în cadrul Compartimentului Audit Public Intern a celui de al doilea post de auditor intern;
- derularea procedurii de concurs pentru ocuparea postului vacant de auditor intern;
- asigurarea perfecționării profesionale continue a auditorului intern;
- acoperirea integrală a sferei auditabile într-un interval de trei ani;
- atenția acordată calității planificării;
- derularea misiunilor de asigurare cuprinse în Planul anual de audit public intern avizat de M.E.N.;
- sprijin acordat structurilor auditate să își îmbunătățească activitățile, în ceea ce privește eficiența și eficacitatea, prin intermediul recomandărilor formulate și implementate în urma derulării misiunilor de audit;
- sprijin acordat structurilor organizatorice din universitate pe linia implementării sistemului de control intern/managerial în conformitate cu prevederile O.S.G.G. nr. 400/2015 pentru aprobarea Codului controlului intern/managerial al entităților publice, cu modificările și completările ulterioare, prin consiliere cu caracter informal care a vizat consultanță;
- implementarea sistemului de control intern/managerial la nivelul compartimentului.

Punctele slabe ale funcției de audit public intern de la nivelul Universității Maritime din Constanța:

- cu toate că în anul 2017 s-a derulat procedura de concurs pentru ocuparea postului vacant de auditor intern și a fost angajat cel de al doilea auditor în cadrul compartimentului, acesta a părăsit universitatea pe durata perioadei de probă, fapt pentru care la finele anului de raportare în cadrul compartimentului se află 1 persoană cu funcție de execuție, cu consecințe legate de realizarea procedurii de „supervizare”, așa cum este prezentată în normele metodologice, procedură care are scopul de a da asigurări că obiectivele misiunii de audit public intern au fost atinse în condiții de calitate.

V.2. Concluzii privind activitatea de audit intern desfășurată la nivelul entităților subordonate

Nu este cazul.

Partea a VI-a – Propuneri pentru îmbunătățirea activității de audit intern

VI.1. Propuneri privind îmbunătățirea activității de audit intern desfășurată la nivelul instituției publice

S-au stabilit următoarele măsuri în vederea îmbunătățirii activității de audit intern desfășurată la nivelul Compartimentului Audit Public Intern din cadrul Universității Maritime din Constanța:

- demararea unei noi proceduri de concurs pentru ocuparea postului vacant de auditor intern;
- includerea atribuțiilor legate de supervizare în Fișa postului auditorului responsabil, ulterior ocupării celui de al doilea post de auditor intern din cadrul Compartimentului Audit Public Intern.

VI.2. Propuneri privind îmbunătățirea activității de audit intern desfășurată la nivelul entităților subordonate, aflate în coordonare sau sub autoritate

Nu este cazul.

Ec. Pop Elena – auditor intern